

Ö retmen Akademisi'nde Ö renci Hareketi

Mehmet Adaman
adamanmehmet@yahoo.com

Ben bir Atatürk Ö retmen Akademisi ö rencisi olarak bugünlerde çok mutlu ve gururluyum. Yıllardır çe itli üniversitelerdeki ö renci hareketlerine bakıp, hep imrenirdim. Ancak AÖA o kadar hantal bir ö renci yapısına sahipti ki orada bir ö renci hareketi örgütlemek bana hep imkansız gibi görünürdü. Neden hantal diye soracaksınız. Aslında birçok sebebi var galiba. Ama oradaki ö rencilerin okuldan mezun olduktan sonra i lerinin garanti olması belki de en büyük sebeplerden biri. Neyse! Yıllardır bana hep bir rüya gibi görünen AÖA'da ö renci hareketinin tohumları geçti imiz günlerde ben ve bir kaç arkada ımın giri imleriyle gerçe e dönü tü. Gerçe e dönü mesini sa layan en önemli etken de yukarıda bahsetti im i garantisinin tehlikeye girmiş olmasıdır galiba. Aslında baktı ınız zaman AÖA çok sorunlu ve oldukça da önemli bir okul. Gerek okulun altyapı eksiklikleri gerekse önümüze konan sınav tüzü ü ö rencilerin u an için en büyük sorunu. Kısacası, ö renci muhalefetine oldukça fazla ihtiyaç duyulan bir okul. Ben ve birkaç arkada ımın giri imleriyle okulda geçti imiz günlerde yukarıda bahsetti im sorunlarla alakalı bir basın açıklaması yapıldı. Aslında birkaç satırla sizlere anlatmak istedi im bu olay tarihi bir olaydı. Çünkü böyle

bir ey AÖA tarihinde bir ilkti. Bizlerin yaptı ı bu açıklama basında da geni yer buldu. Hemen akabinde E itim Bakanlığı 'ndan da bir açıklama gelerek, AÖA'ya gerekli yatırımların yapıldı ı, bizlerin savundu u "devletin okulumuza kaynak ayırmadı ı" söyleminin de yanlı oldu u söylendi. Ayrıca bizlerin AÖA'dan mezun olduktan sonra sınavsız mesle e ba lama iste imizin de Anayasa'nın e itlik ilkesine aykırı oldu u vurgulandı. Yapımı oldu umuz basın açıklamasında bizler, okulumuzdaki sportif altyapı eksikli inden bahsetmemize ra men, bakanlık tarafından yanlı anla ılmı olmalıyız ki bakanlıkça yapılan açıklamada okula sa lanan teknolojik altyapıdan bahsedildi. Bu bizim aklımızda biraz soru i areti do urdu. Aklımıza gelen bir di er soru ise u; ülkemizde Yakın Do u Üniversitesi sınavsız ö renci alıp, herkese istedi i herhangi bir bölüme serbestçe girme hakkı tanırken, bizlerin AÖA'ya devletin yaptı ı sınavla girmesi, bakanlı ın hassasiyet duydu u Anayasa'nın e itlik ilkesine aykırı de il mi acaba? Yoksa bu Anayasa'nın e itlik ilkesi özel okullar için geçerli de il mi? Bizler bu okula sınavla girdik ve mezun olunca mesle e ba lamak için tekrardan sınava girmek istememizin Anayasa'nın e itlik ilkesiyle uzaktan yakından alakası yoktur. Bizler bu konulara kar ı her zaman duyarlı olup, u radı ımız haksızlıklara kar ı da sonuna kadar mücadele edece iz. Ne Atatürk Ö retmen Akademisi sahipsizdir, ne de ö rencisi.☒

AÖA Ö rencileri Tarafından Basına Yapılan Açıklama:

De erli basın mensupları, Atatürk Ö retmen Akademisi 71 yıllık bir tarihe sahip, ülkemize ö retmen yeti tiren yegane devlet okuludur. Bizler AÖA ö rencileri olarak bu okula, yüzlerce ki inin arasından devletin yaptı ı yazılı ve sözlü sınavları kazanarak girmeye hak kazandık.

Bu okuldan 4 sene gerekli e itimi alıp,çe itli sınavlardan geçerek mezun oluyoruz. Mezun olduktan sonra-hem de okullarımızda bu kadar ö retmen aç ı varken-tekrardan sınava girmek bizler için kabul edilebilir bir durum de ildir. Bu durum hem bize hem de bu uygulamayı getiren devletin kendi kendine yaptı ı bir hakarettir.

Öte yandan okulumuzda son zamanlarda çe itli bran larda kurulmaya ba lanan spor takımları bizleri çok mutlu etmektedir. Geçti imiz günlerde Darts takımımızın elde etti i ba arı da bizleri gururlandırmı tır. Ancak okulun sportif açıdan altyapı eksiklikleri de ortadadır.

Devletin, milyonlarca doları özel okullara yatırırken, tek devlet üniversitesi olan AÖA'ya yatırım yapmaması acı verici bir durumdur. Yoksa, devlet bizden bu okulu bırakıp para ile doktor olmamızı mı istiyor?

Bizler bu sorunlara kar ı sessiz kalmayaca ımız ve haklarımız için sonuna kadar mücadele edece imizi tüm kamuoyuna duyururuz.

Burası Lefkoşa Ankara Değil

Eylemli Açılı

Baraka, Lefkoşa'daki tarihi Çaylayan Parkı'nın isminin, "Ankara Çaylayan Parkı" olarak değiştirilmesini protesto etti. Lefkoşa Türk Belediyesi ile Ankara Belediyesi'nin ortak icraatı olarak tarihi dokusu ve ismi yokedilen parkın açılış sırasında "Asimilasyona Hayır" yazılı pankart açan Baraka aktivistleri, bu dayatmayı kabul etmeyeceklerini vurguladılar. Eylem boyunca, "sme Müdahale Varoluş Müdahaledir", "Burası Lefkoşa Çaylayan Parkı", "Çaylayan Parkı Ankara Çaylayan Parkı Olursa Cemal Da Camel Olur" ve "Çaylayan Parkı Çaylayan Parkıdır" yazılı dövizler taşındı.

Eylem sırasında Baraka aktivistleri ve destek veren kişilerden oluşan grup; "Burası Lefkoşa, Ankara Değil", "Gökçek Gidecek Dertler Bitecek", "Gökçek Elini Parkımızdan Çek", "Asimilasyona Hayır", "Vardık Varız Var Olacağız", "Direne Direne Kazanacağız" ve "Son Son Son gale Son" şeklinde sloganlar attılar.

Eylem sırasında bir de bildiri dağıtılan Baraka tarafından, Kıbrıslı Türklerin kendi liderliğine soyunanlarca kimliksizleştirildiği, ki iliksizleştirildiği ve tarihsizleştirildiği vurgulandı. 1958'lerden başlayarak köy isimlerinin değiştirilmesi ile bugün park isimlerinin bile değiştirilmeye başlanması aynı sürecin devamı olduğu belirtildi; "Biz bu topraklarda yaşamaya devam ettikçe, egemenlerin asimilasyon politikalarına karşı çıkacağız" denildi.

Daha sonra Kıbrıs Türk halkının çeşitli kesimleri ile birçok ilerici kitle örgütünün konuyu gündemde tutması üzerine, Baraka bir toplantı çağırısı yaptı. Baraka, halkın çeşitli kesimlerinin eylet olarak kendini ifade edebileceği bir komite ve bu komitenin eylem programının belirlenmesi için 26 Mart 2008'de herkesi KTÖS Lokaline davet etti. 26 Mart akşamı çok yoğun bir katılım ile gerçekleştirilen toplantıda "Çaylayan Bizimdir Asimilasyona Hayır" komitesinin kurulmasına karar verildi. Komite sözcülüğüne Baraka aktivisti Besim Baysal getirilirken,

Çaylayan'a isminin iade edilmesi için yürütülecek kampanya, komitenin sorumluluğuna verildi.

Çaylayan'a ismini iade Ediniz

"Çaylayan Bizimdir Asimilasyona Hayır" komitesi 28 Mart 2008 tarihinde Çaylayan Parkı'na isminin aynen iade edilmesini ve parkın tarihi dokusuna uygun olarak yeniden düzenlenmesini talep eden bir eylem gerçekleştirdi. Eyleme, Kıbrıs Barış Platformu (KTÖS, KTOEÖS, Kıbrıs AB Derneği, DAÜ, BİR-SEN, KIB-YAY, TIP-1, TDP, BKP, YKP, GÜÇ-SEN, ÇAY-SEN), EMAA, Asi Kültür, Baraka Kültür Merkezi ve KTAMS da destek verdi. Eylemde Hüseyin Çaylayan ailesi adına torunu Fetanet Can hazırladığı dilekçeyi; isim değiştirme kararı alan LTB Belediye Başkanı ve Meclis üyelerine iletmek üzere yetkililere teslim etti. Eylemin sonunda komitenin bildirişi komite sözcüsü Besim Baysal tarafından okundu. Bildiride on yıllardır yerleşim yerlerinin isimlerinin değiştirildiği belirtilerek "bunun anlamı asimilasyondur, Kıbrıslılık kuzey Kıbrıs'ta yok edilmeye çalışılmaktadır" denildi.

Çaylayan Parkı'nda Konser

"Çaylayan Bizimdir Asimilasyona Hayır" komitesi, Çaylayan Parkı'nın isminin iadesi talebiyle yürüttüğü imza kampanyası çerçevesinde, Çaylayan Parkı'nda bir konser organize etti. Konserde Serdar Kavaz, Taner Şah ve Ulaş Barı gibi müzisyenler yanında Baraka Müzik Topluluğu SOL ANAHTARI da katıldı. Sol Anahtarı, Kıbrıs parçalarını seslendirdiği performansında "Canım Kıbrısım" isimli parçanın sonuna Çaylayan Parkı için yeni sözler yazarak seslendirdi. "Çaylayan Parkımız / Kalmadı Hiç Sabrımız / Ankara'nın Parası / Değilimiz Adını / Bırakın Yakamızı / Vah Kıbrısım Kıbrısım" ekleindeki sözler dinleyicilerden yoğun alkış aldı. ☒

Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nde Baraka'dan Etkinlikler

kokteyl

Dört Yıldız Dans Grubu

Görsel Sunu:

Dilimizde Cinsiyetçilik

İki Kısa Film:

Şiddetin Ötesine Yolculuk

Gündelikçi

Baraka

"BAŞKA BİR KÜLTÜR MÜMKÜN"

8 MART 2008 CUMARTESİ - SAAT 19.30 - ARABAHMET KÜLTÜR EVİ - DAVETLİSİNİZ

Baraka Kültür Merkezi, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar gününde bir dizi etkinlik gerçekleştirdi. Yoğun bir katılım ile gerçekleştirilen etkinlikte,

"Dilimizde Cinsiyetçilik" konulu görsel bir sunu, "Şiddetin Ötesine Yolculuk" ve "Gündelikçi" isimli iki kısa film ve "Dört Yıldız Dans Grubu" nun dans

gösterisi sergilendi. Performanslar sonrasında bir de kokteyl yapıldı. Etkinlik, Baraka'nın tüm faaliyetleri gibi ücretsiz olarak gerçekleştirildi. ☒

Küresel IsınMA Sabrımızı Ta ırma

Baraka Tiyatro Ekibi Sunar

küresel ısınMA
sabrımızı
taşırma

yedi
kısa
piyesten
oluşan
müzikli
komedi

Yazan: Tamer Dursum
Barazan: Baraka Tiyatro Ekibi

Tarih: 29 Mart, 5-12-19 Nisan Cumartesi
Yer: Arabahmet Kültürevi
Saat: 20.00 / giriş ücretsizdir

Baraka Tiyatro Ekibi 29 Mart 2008 tarihinde sergilemeye başladı. Yeni oyununu, nisan ayı boyunca tiyatro severler ile paylaştı. Dünya ve ülkemizdeki ekolojik sorunları mizahi bir üslupla ele alan komedi türündeki oyun, beş eniyle izlendi. "Küresel IsınMA Sabrımızı Ta ırma", ülkemizin dört bir yanında yaşanan ekolojik felaketlerin farklı boyutlarını irdeleyen yedi kısa piyesten oluşuyor. Her bir piyese izleyiciler tarafından zaman zaman gülerken zaman zaman ise hüznlenerek takip edildi. "Varsa Bir Durum Yapalım Açık Oturum" isimli piyeste ise seyircilerin soru ve görüşleri ile oyuna katılması dikkat çekiciydi. Kolayla tırcılığı Nazen Ansal'ın üstlendiği oyunda Ceyda Alçıcıoğlu, Mehmet Adaman, Mehmet Şah, Nazen Ansal, İfa Alçıcıoğlu ve Tahsin Oygur rol aldılar. Girişin ücretsiz olduğu oyun, Arabahmet Kültür Evi'nde dört hafta boyunca sergilendi ve yaklaşık dört yüz kişi tarafından izlendi. Daha sonra Mayıs'ta Namık Kemal Lisesi'nden davet alan BTE, 2 Mayıs tarihinde oyununu Mayıs'ta da sergilemeye karar verdi. ☒

Baraka'dan KISA KISA

Baraka 1 Mayıs'ta alanlarda. Geçtiğimiz yıl CTP güdümlü gruplar tarafından alanlara girmesi engellenmeye çalışılan Baraka korteji bu yıl yine alanlarda olacak. Baraka aktivistleri bu yılki 1 Mayıs'ı "Baraksız Kıbrıs Bütün Halklar Kardeşler" sloganı ile karıştırmaya hazırlanıyor.

Baraka Kültür Merkezi ve Asi Kültür, 6 Mayıs akşamı ortak bir etkinlik gerçekleştirecek. Devrim yolunda emekçi devrimcilerin anılması gecede slayt gösterimleri, konuşmalar ve şiirler yanında SOL ANAHTARI da bir konser verecek.

Baraka Türkiye'de üçüncüsü gerçekleştirecek Film Festivali'ne katılıyor. Ankara'da yapılacak ilk festival gösterimlerinde 10 Mayıs günü Niyazi Kızılyürek ve Panikos Hrisantu'nun "Duvarımız" isimli çalışması özel bir gösterimle sunulacak. Bu gösterime Baraka Aktivisti Münür Rahvancıoğlu da katılarak Kıbrıs Sorunu, çözüm önerileri ve devrimci duruşu ile ilgili bir sunum yapacak.

Baraka'nın her ayın ilk Cumartesi gecesi saat 19:00'da gerçekleştirilen Zile-Tartı sinema gösterimleri devam ediyor. "Sinemaya seyirci kalmayın" çalışması ile yapılan gösterimlereubat ayında izlenen "Sürü" filminden sonra, "8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü" ve Çalayan eylemleri nedeniyle ara verilmişti. Haziran ayında Zile-Tartı etkinlikleri devam edecek.

Baraka okuma-tartıma grubu buluşmaya devam ediyor. Herperembe saat 18:00'da buluşarak okuma ve tartışma faaliyetlerine devam eden grup okumakta olduğu "Genç Bir Adamına" isimli kitabı bitirdi. Gruptan alınan bilgiye göre, Mayıs ayında Zapatista Ulusal Kurtuluş Ordusu Yardımcı Komutanı Marcos tarafından yazılan "Zapatista Hikayeleri" isimli kitabın okunarak tartışılması hedefleniyor.

Cuma toplantıları devam ediyor. Dost ve aktivistlerimizin katılımıyla, Baraka Kültür Merkezi'nin idari, ekonomik ve politik doğrultusuna yön verdikleri toplantılar her Cuma saat 19:00-21:30 saatleri arasında, herkese açık olarak gerçekleştirilmeye devam ediyor. ☒

Irak

Baraka'nın da kurucu üyelerinden olduğu Savaşta Hayır Koalisyonu-Kıbrıs her yıl olduğu gibi bu yıl da Irak galini eylemli bir şekilde protesto etti. Bu yılki etkinliğe geçtiğimiz yıllara oranla daha çok insanın katıldığı dikkat çekti. Eylem için Eleftheria Meydanı'nda buluşan yüzlerce kişi, ABD Elçiliği önüne yürüyerek bir basın açıklaması yaptı. Kıbrıslı Elen ve Kıbrıslı Türk örgüt temsilcileri ve aktivistlerle birlikte, Filistinli, Suriyeli ve Iraklı katılımcıların de katıldığı eylem çok kalıydı. Savaşta Hayır Koalisyonu'nun üç dilde

hazırlanan bildirisi yol boyunca dağıtılırken, ABD Elçiliği önünde de Irak, Afganistan ve Filistin galilerini, ABD'nin Ortadoğu siyasetini eleştiren ve Filistin halkının mücadelesine destek veren sloganlar atıldı. ☒

Üye Listemizi Vermeyeceğiz

Devlet yönetimine gelen CTP, bir önceki iktidardan devraldığı faaliyetlerini, büyük bir evkle yürütüyor.ubat ayında Baraka Kültür Merkezi'ne ve tüm derneklere Lefkoşa Kaymakamlığı tarafından gönderilen bir yazı ile, bundan böyle dernek genel kurulları öncesinde üye listelerinin kaymakamlığa sunulması gerektiği ve genel kurulların onaylanmı üyelerle yürütülebileceği bildirildi. Dernekler Yasası'nda böyle bir kural olmadığı halde, derneklerin üye listelerini elde etmek ve kişileri fiilemek amaçlı bu tavrı kabul etmeyeceğimizi ilgili makama ilettik. Bunun için, Baraka aktivistleri olarak 23ubat 2008 tarihinde Çiğli Bakanlık önünde toplu bir basın açıklaması yaptık. Açıklamamızda, talep edilen üye listelerini hiçbir koşul altında vermeyeceğimizi, bu talebin yasaya aykırı olduğunu ve farklı sesleri denetim altına alarak susturma amacı ile yapıldığını altını çizdik. Gerçekleştirdiğimiz eylemden sonra açıklama yapan kaymakamlık yetkilileri yıllardır bu uygulamanın bu şekilde yapıldığını iddia etti. Eer yetkililerin iddiası doğru ise, 2002 yılından beridir kayıtlı dernek olan Baraka'nın, uygulamada hiçbir derneklelik yapmaması da sorun yaratmayacaktır. Çünkü biz, altı yıldır hiçkimseye üye listelerimizi vermedik ve bundan sonra da vermeyeceğiz. ☒

Neden Fon Almıyoruz Ya Da Bir Çakızdezin Anıları

“Emperyalizm bugün artık bir ülkeye tankları, topları ve askerleri ile girip klasik anlamda i gal etmiyor, yeni sömürgecilik bugün uzmanları, kredileri, barı gönüllüleri, üsleri ile yani kendini gizleyerek bir ülkeyi i gal ediyor.”

Mahir Çayan, Büyün Yazılar. Boran Yayınevi, stanbul. 2004 (s.48)

Halil Karapa o lu
ruhsalkorku@yahoo.com

“ nсан sürekli köpek muamelesi görürse, sonunda gerçekten köpek oldu unu dü ünmeye ba lar.”
Deklane Robinson

I.

Ya adı ımız co rafyada, toplumsal muhalefet can çeki mektedir. Toplumsal sorunlara yeni açılımlar, toplumu dönü türebilecek dinamikler ortaya konamamaktadır. Muhakkak bunun çe itli nedenleri vardır! Bu nedenlerden bir tanesi de, kendini “sol” olarak

Ada'da fon almaya kar ı oldu unuzu söyledi iniz zaman ya idealist oluyorsunuz ya da muhafazakar. Buna kar ın, fon alanlar neden fon aldıkları üzerine somut açılımlar yapmamaktadırlar.

tanımlayan örgütlerden tutun da, “aydınlara” kadar toplumu de i tirecek olan yapıların ve insanların kendini fon almaya teslim etmesidir. Ada'da fon almaya kar ı oldu unuzu söyledi iniz zaman ya idealist oluyorsunuz ya da muhafazakar. Buna kar ın, fon alan örgütler ya da “aydın” insanlar, neden fon aldıklarını, fon almanın sokakta nasıl bir kar ılı ı oldu unu belirtmemekle birlikte bu konu üzerinde somut tahlillerin yapılmadı ını dü ünmekteyiz. te bu noktadan yola çıkarak, bu yazının genel amacı, Baraka Kültür Merkezi'nin neden herhangi bir kurumdan fon almadı ını ortaya koyup, fon vermek/almak diyalekti i içinde toplumsal muhalefetin bundan nasıl etkilendi ini tartı arak, somut ko ulların somut tahlilini yapmaya çalı arak, içinde bulundu umuz bu tavrın teorik alt yapısını sizlerle payla maktır.

II.

Kıbrıs adası 1974 yılında ABD'nin ta eronu olan Türkiye Cumhuriyeti tarafından i gal edilmi tir. Bu i gal kendini adanın kuzey co rafyasında konumlandırımı ve 34 yıllık bir süreç içerisinde burada bulunan halka, kendini me ru bir zeminde tanıtmı tır. Klasik sömürgecilik anlamında, Kıbrıs'ın kuzeyi TC'nin sömürgevidir. Kıbrıs adası aynı zamanda, ABD ve AB'nin gizli i galindedir. ABD ve AB ordularının askerleri kitlesel bir ekilde adada olmamalarına ra men, her iki yapının da

Kapitalizm, insanların kendi günlük ya amlarındaki sorunlara, kolektif bir biçimde örgütlenerek ve direni e geçmelerini sa lamak yerine bizi projecili e do ru yönlendirmektedir.

sahip oldu u yerli i birlikçileri sayesinde, adada olu turulacak politikaları belirledikleri apaçık ortadadır. Bundan dolayı, yeni-sömürgecilik ba lamında, Kıbrıs'ın bütünü aynı zamanda ABD ve AB'nin yeni sömürgevidir. TC i gali, TC Elçili i ile adanın kuzeyine yatırımlar yaparak, hem de fa ist örgütleri fonlayarak kendini “me rula tırırken” di er bir yandan da ABD ve AB

revizyonist ve oportünist sola fon vererek kendi hegemonyasını ve gizli-i gal durumunu “me rula tırır”. TC'nin ya da ABD ve AB'nin kendilerini ada

halklarına kabul ettirmesinde kullandıkları yollar yeni-sömürgecilik kavramıyla tanımlanabilir. Her üçünün de adada uygulamaya çalı tıkları politikaların araçları birbiriyle örtü mektedir. TC, adanın kuzeyine gerek hastanelere gerek köylere gerek okullara vs. para “yardımı” yaparak, sanki Kıbrıslı Türklerin TC devletini sömürdü ü gibi bir kanı olu turmakta ve TC'nin kuzeydeki hegemonyasına kar ı oldu unuz zaman bu tavrınız hainlikle, nankörlükle suçlanmaktadır. Aynı ekilde ABD ve AB

çıkarları do rultusunda adaya gerek siyasi gerekse kültürel anlamda akıl almaz bir ekilde projeler aracılı ıyla fon vererek para akıttı ı için AB ve ABD kar ıtı siyasal hareketlerin toplumda kar ılık bulması çok güçtür. Özellikle ABD Ortado u'yu cehenneme dönü türürken, adadan sava uçakları kalkarken, limanlarımıza Amerikan sava gemileri giri yaparken, ABD'ye kar ı muhalefetin güç kazanamaması normal kar ılanabilir mi? ABD bunu nasıl ba ardı? Nasıl oldu da kendine kar ı örülecek anti-emperyalist bir mücadelenin önünü tıkadı?

III.

Fon kelimesini etimolojik olarak

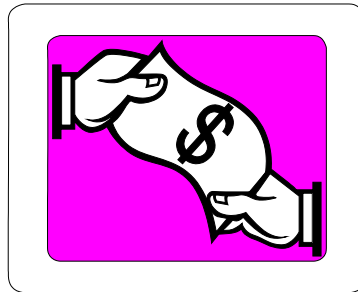

inceledi imizde, ngilizcedeki kar ılı ı “fund”dur. “Fund” kelimesinin de, Latince'deki kar ılı ı “fundus” dur. Fundus; “bottom, farm, estate, authorizer” gibi anlamlara sahiptir. Özellikle “authorizer” kelimesi fon vermenin/almanın bugünkü kar ılı ına

dair önemli bir kelimedir.

“Authorizer” kelimesinin Türkçe'de yetki veren, izin veren, müsaade eden kimse anlamındadır. Kelimenin belirtti imiz anlamlarından yola çıkarak fon verenin otoriter, belirleyici, müdahaleci oldu u anlamlarına rahatlıkla ula abiliriz. Zaten

etimolojik anlamının yanında, fon almak için belirli konular üzerinde projeler yapmamız lazım. Bu projelerde UNOPS, US AD ve di er ABD ve AB kurulu ları çıkarları do rultusunda, projelerin içeri ine müdahale etmekte ve projeyi yapacak olan insanlara belirli ko ullar öne sürmektedir. Bu tamamen totaliter bir anlayı ın ürünü olup, iradenin tamamen fon veren kurumlara teslim edilmesi ve süreç içinde fon almak için taleplerde bulunanların ehliyle tirilerek pasifize edilmesine tekabül etmektedir. Bunun yanında toplumun içinde ya adı ı sorunlara projeler yaparak, yukarda bahsetti im kurumlardan fon alıp bu sorunlara dair çözüm önerileri üretmek, bizi büyük

çıkılmazların içine sürükleyecektir. Kapitalizm, insanların kendi günlük yaamlarındaki sorunlara, kolektif bir biçimde örgütlenerek ve direniş e geçmelerini sağlamak yerine bizi projeciliğe doğru yönlendirmektedir. Bu da bizim sokakla olan ilişkimizi

Memleketteki sorunlara dair çeşitli tartışılmalarda, insanlar hemen projeciliğe sarılıp fon almak için talepte bulunmayı öneriyorlar. Özellikle bunu kendine meslek haline getirip para kazananlar vardır. Yapabilecekleri her şey sadece proje yapmak olan, eylemliliği sadece projeciliğe indirgenmiş kocaman bir nesil yaratılmıştır..

koparıırken, toplumda da bir grup elit olarak kendi kendimizi yerle tirmemizi do uracaktır. Ya adımız yüzü yolda yeni toplumsal hareketler bütün dünyada büyük bir yükseliş e geçmekte. Kendi ya adımız coğrafyasında bağılatılmaya çalışılan eşinsel ve anti-militarist örgütlenme girişimlerinde, bir eşkilde proje yapıp ya AB'ye ya da diğer kurumlara bağı vurarak bir eşyler yapabiliriz düşünceleri de dile getirilmektedir. Bu düşüncelerin dile getirilmesinde muhakkak ki hiçbir sorun yoktur. Hatta ve hatta projeler de yapılabilir. Ancak toplum kendi içinde var olan gerçekle projeler aracılığıyla hesaplaşma içine girebilecek mi? Yani, Galatya'daki eşinsel bir arkadaşımızın baskısından yapılan bu projelerle alınan fonlarla kurtulabilecek mi? Toplumsal sorun diye isimlendirdiğimiz problemler toplumla hesaplaşarak, gerekirse bedeller ödeyerek ortadan kalkabilir. Projecilik toplumsal deşimin önünü tıkayan, teslimiyetçiliği bir kültür haline dönüştüren, kapitalist sistemin dünyanın her yerinde insanların ehlilleştirmek için kullandığı muazzam bir araçtır. Bazı toplumlar polisle, askerle düşüncü özgürlükleri doğrudan faşizmle bastırılırken bazı toplumlarda, sivil toplum örgütçülüğü ile projecilik anlayışıyla sokaktan kopararak, egemenlere angaje edilerek, direnişimiz ehlilleştirilip, yumuşaklaştırılarak gizli faşizmle bastırılıyor. Yapılan bu tarz uygulamalar yeni uygulamalar değildir. Kapitalizm klasik sömürgecilikte çıkmaza girdiği eşlkelerde yeni-sömürgecilikle, o eşlkede yerli eş birlikçiler yaratarak, tarihi mekanların restorasyonunu yaparak, çeşitli kurullara para vererek kendi eş galini gizli bir eşkilde gerçekleştirmektedir.

Çok üzücüdür ki, memleketin aydın

insanları, daha önce sokaklarda militanlık yapan ilerici arkadaşlar kendini projecilik çarkının içine bırakmışlar ve bu da eşlkemizde bir kültür haline gelmiştir. Memleketteki sorunlara dair çeşitli tartışılmalarda, insanlar hemen projeciliğe sarılıp fon almak için talepte bulunmayı

öneriyorlar. Özellikle bunu kendine meslek haline getirip para kazananlar vardır. Yapabilecekleri her şey sadece proje yapmak olan, eylemliliği sadece projeciliğe indirgenmiş

kocaman bir nesil yaratılmıştır. Böyle bir nesil nasıl olur da ABD emperyalizmine karşı çıkar? Böyle bir nesil nasıl olur da ABD ve AB dayatmasıyla yapılan eşzelleştirmelere karşı çıkar? AB bizi Avrupalarda okutmak için neden burs versin ki? AB gerçekten insana deşer mi veriyor? Peki neden aynı AB, Irak eş galini, Afganistan eş galini destekleyerek binlerce insanın eşölümünün bizzat parçası oluyor? Neden aynı AB suya sabuna para verirken, Afrika'daki açlığı, sefaleti ortadan kaldırmak adına hiçbir eşy yapmıyor? AB biz Kıbrıslı Türkleri gerçekten çok mu seviyor? Örgütlerimizin içinde bulunduğumuz dinamiği, fonlar, projeler belirlerse, bu içinde bulunduğumuz örgütlerin, kendi gücünü toplumdaki alamamasını, toplumla büyümemesini doğurur. Toplumsal yaşamı dönüştürmeyi projeler üzerinden tanımlarsak, para kesildiği anda bizim pasifize olmamız söz konusudur (projecilik ve fon almakda pasifizmdir). Toplumsal muhalefet masa başında, workshoplarla egemenlerin bize sunduğumuz eşiler üzerinden gelişirse, kendimiz ve devrim arasındaki ilişkiyi tanımlamayı da egemenlerin eline bırakmış oluruz. Çünkü neyi nasıl yapacağımızın kararını onlar belirler ve süreç içinde bu kolektif durum eşşelleştirilir.

IV.

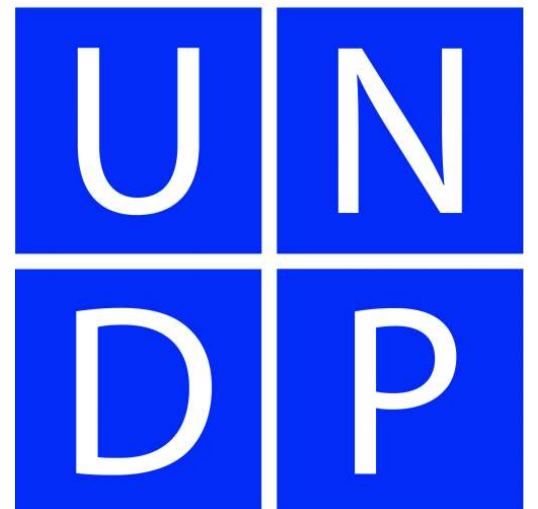
Yaşamın içinde dengeler çok önemlidir. Örgütlerin toplumu örgütleyebildiği, toplumu dönüştürebildiği oranda ekonomik gücü yükselirse o örgüt dengeli bir eşkilde hareket edebilir. Önemli olan demokratik kitle örgütlerinin toplumda karışık bulabildiği oranda ekonomik gücünde büyümesidir. Yoksa bizim cebimizde para varmış, ancak sokaklarda eşitirecek insan sokakta yokmuş bunun bir anlamı var mı? Benim üç arkadaşımın bir konuyu kendi aramızda tartışmamın hiçbir önemi yoktur. Lefke'deki Diren, Mesarya

daki Özgür, Karpaz'daki Devrim arkadaşlarım kendi mahallelerinde, okullarında, eşyerlerinde bir irade olabilselerse, buldukları alanlarda diğer arkadaşlarıyla bir eşyler yapıp, sorunlarını çözebilirlerse, o zaman hayatımızda irade sahibi olabiliriz.

psilat' taki, su sorununu belki ABD, AB,TC ya da özel eşirketlerin verdi eş paralarıyla çözebilirsiniz Yarın psilat'ta ABD bir askeri üs kurduğunda, o özel eşirket ilkokulunun yanında bir baz istasyonu açtığı anda ve psilatlı buna karşı çıkarsa, suyun vanası kapanmayacak mı? psilatlı buna karşı çıkmadan on defa düşünmeyecek mi? Suyun vanası kapandı eş zaman psilatlı evine dönmeyecek mi? Bizim hayal ettiğimiz dünyada, devrim Ahmet Dayının, Gadiye Abanın, arkadaşım Hüseyin'in bir araya gelerek kendi

Örgütlerin toplumu örgütleyebildiği, toplumu dönüştürebildiği oranda ekonomik gücü yükselirse o örgüt dengeli bir eşkilde hareket edebilir. Yoksa bizim cebimizde para varmış, ancak sokakta insan yokmuş bunun bir anlamı var mı?

hayatlarına sahip çıkmalarıyla gelecektir. Suyun vanasını psilat'ta Gadiye Aba ve köylüleri istedi eş zaman kapatmalı istedi eş zaman açmalıdır. Başka bir dünya başka bir insan satın alınarak yaratılamaz. Masamızda her sabah yediğimiz o çakızdezin bir anısı vardır. O anı da alın teriyle başlarız.

Toplumsal Cinsiyet E itli i

Mine Balman
mi_ne_mi_ne@yahoo.com

Kadın ve erkek olmak üzere biyolojik/genetik anlamda iki tane cinsiyet vardır. Bu iki cinsiyeti ayıran ise anatomik ve hormonal de i imlere göre onların üreme sistemleridir. Bir de kadın ve erke in de i ik kültürlerde farklı farklı tanımlamaları vardır ki, bu tanımlamaya toplumsal cinsiyet (ng.; gender) denilmektedir. Toplumsal cinsiyet, biyolojik anlamdaki farklılıkları de il, toplumsal algılama ve beklentiler anlamındaki tanımları yükler. Biyolojik cinsiyetin aksine, toplumsal cinsiyet farklılı ı, toplumsal ve sosyal yapılanma sonucu olu maktadır ve zaman içerisinde veya istendi i takdirde de i ebilmektedir. Erkek egemen kültürün daha yo un oldu u toplumlarda kadın ve erkek birbirinden farklı olarak algılanmakta ve kendilerine ait rolleri, sorumlulukları ve imkanları oldu u kabul edilmekte ve benimsenmektedir.

Aile, do acak olan bebe in kız mı/erkek mi olaca ı bilgisini edindikten sonra, çocu un biyolojik cinsiyetine göre odasını ve e yalarını tasarlar. Kız bebeklerin e yaları için pembe, erkek bebeklerin e yaları için mavi rengin tercih edilmesiyle ayırım ve toplumsal cinsiyet rollerinin payla ılması süreci ba lar. Çocuk bu de erleri ö renirken gelecekteki kültürel rolüne de hazırlanmı olur. Ailevi yakla ım ve çevredeki renkler, giysiler vs.'den dolayı gelecekte nasıl bir ya ama atılaca ını, nasıl davranması gerekti ini henüz bilinç düzeyine eri meden ö renir. Çocu un ya adı ı bu süreç, erkeklerin ve kadınların yapabilece i i ler konusunda da ayrımlar üretmektedir. Kamusal alanda çalı mak, tamir i leri, siyasete katılmak "pek tabii ki" erkek; ev i leri ve aile ile ilgili i ler ise "pek tabii ki" kadın i i olarak görülmektedir. Toplumun benimsemi oldu u erkek egemen sistem çocu a cinsiyetini oyuncaklar, renkler, giysiler, saç kesimi vs. ekilde kabul ettirir.

Di er yandan; toplum (heteroseksist toplum) kadın ve erkek birlikteli ini normal olarak görmektedir. Aynı cinsler arasındaki birliktelik ise ho görülmemektedir. nsanlar çe itli cinsel yönelimlere sahiptirler ve toplumsal cinsiyet olgusu da bunları normal-anormal, ahlakdı ı ya da yasadı ı olarak belirlemektedir. Oysa ki insanlar arasındaki farklı cinsel kimlikler öyle sınıflandırılmaktadır: Heteroseksüel kadın, heteroseksüel erkek, e cinsel kadın, e cinsel erkek, biseksüel kadın, biseksüel erkek, travesti kadın (düzenli olarak erkek gibi giyinen kadın), travesti erkek (düzenli olarak kadın gibi giyinen erkek), transseksüel kadın (operasyon

Erkek egemen toplum yapısının temel ta ları; bencillik, güç, iktidar hırsı ve rekabettir ve erkek egemen toplum yapısını de i tirmek için bunlarla da mücadele edilmesi gerekmektedir.

sonucu kadın olan bir erkek), transseksüel erkek (operasyon sonucu erkek olan kadın). te toplumsal cinsiyet e itli inin sa lanabilmesi bu sayılan cinsel kimliklerin çe itlili inden ötürü gereklidir.

Toplumsal cinsiyet e itli inin gereklili inin bir di er sebebi de: Toplumsal cinsiyet ayrımlarının insanlarin ya amını ekillendirmesinden daha fazla anlam ta ımasındadır. Örne in sayısal bakımdan e it olmakla beraber ki ilerin toplumsal alanda temsiliyetleri farklıla maktadır.

Toplumsal cinsiyeti ve toplumsal cinsiyet e itli ini irdelenmesinin ve bu yazının yazılmasının sebebi 31 Mart 2008 Pazartesi günü saat 18:00'de "Toplumsal Cinsiyet E itli i Kurumu Kurulu Görev ve Çalı ma Esasları Yasa Tasla ı'nın, örgütlerin kadın temsilcilerine yapılmı davet sonrası sadece ve sadece kadınların katılımı ile, görü üldü ü bir

toplantı yapılmasıdır. Bu toplantının amacı; özerk bir ekilde kurulması dü ünülen Toplumsal Cinsiyet E itli i Kurumu'nun i leyi i ile ilgili teknik konuların konu ulması, katılımcı örgütlere sunulmasıydı.

Pe inen söylemek lazımdır ki; yazı içerisinde içerikle ilgili çok fazla ele tiri olacak olsa bile yapılmaya çalı ılan oldukça olumlu bir çalı madır. Hatta bu tür ki isel özgürlükleri/hakları içeren konuları konu maya ve tartı maya oldukça geç kaldı ımız bile söylenebilir. O yüzden, öncelikle giri imde bulunan ve bu kadar zamandır çalı malar sürdüren ki ilere de haklarını teslim etmek gerekmektedir. Toplantıya katılmadan önce çalı maların nasıl, ne ekilde, kimin tarafından yapıldı ı konusunda bir bilgimiz yoktu. Toplumsal cinsiyet e itli i ba lıklı bir konudaki toplantıya sadece kadınların davetli olmasının oldukça a ırtıcı oldu unu söyleyerek kurulmaya çalı ılan kurumu de erlendirmeye

ba layabiliriz.

Oya Talat "himayelerinde" kurulmaya çalı ılan Toplumsal Cinsiyet E itli i Kurumu için hazırlanmı yasa tasla ında belirtilen amaçlar öyle: "Ki inin kadın yada erkek olarak gösterdi i genetik, fizyolojik ve biyolojik özelliklerinden farklı olarak toplumsal ve kültürel olarak belirlenen rol ve sorumluluklarla olu an toplumsal cinsiyetin e itli ini sa lamak, geli tirmek; bunun için ki ilerin cinsiyetine dayalı olarak fırsatlara ve kaynaklara ula mada, fırsat ve kaynakların kullanımında, sonuçlarda her türlü ayrımcılı ı önlemek, cinsiyeti ve cinsel yönelimi dolayısıyla e itsizli e u rayanların sosyal, ekonomik, kültürel ve siyasi ya amdaki i levlerini güçlendirmek; uluslararası normlara uygun olarak sa lık, sosyal ve hukuki güvenli i sa lamak; e itsizlik ma durlarının e it haklara sahip bireyler olarak toplumsal ya amda yer almalarını ve kalkınma sürecine etkin katılmalarını gerçekle tirmektir."

Kurumun isminde toplumsal cinsiyet e itli i geçse de, yasa tasla ının geriye kalan maddelerini inceledi imizde sadece ve sadece biyolojik cinsiyet temelli kadın/erkek kavramlarının göz önünde bulunduruldu unu söylemek hiç de zor de ildir. Kurulmaya çalı ılan devletin tüm organlarını ve sivil toplum örgütlerini kapsayacak bir kurumdur ve bu kurumun teorik zemininin yanlı kurgulanması, teori üzerine in a edilen ve vaat edilen prati inin ise gerçek anlamdaki bir toplumsal cinsiyet e itli i yaratamayaca ı a ıkar ve üzücüdür. Yazının en ba ında yapılan toplumsal cinsiyet tanımlamalarında da belirtildi i gibi, teorik anlamda toplumsal cinsiyet tanımı KES NL KLE biyolojik cinsiyet temelli yapılmamaktadır. Kurulacak olan kurumun hem teorisinde hem de vaat edilen prati inde biyolojik temelli tanımlamalar yapılması kadınların kendi içerisinde dahi ayrımcılıkları do uracaktır. Altını çizerek vurgulamak gerekir ki: bu tür toplumsal farkındalık, toplumsal de i im yaratma mücadelesinde do ru teorik açılımlar yapılması ve bunların yerel de erlere uygulanması hayatidir.

Yukarıdakilere ilaveten; kabullenilemez bir di er hata da udur. Anayasanın 8. maddesinden (Herkes hiç bir ayırım gözetmeksizin anayasa ve yasa önünde e ittir. Hiç bir ki i, aile, zümre veya sınıfa ayrıcalık tanınamaz) dolayı hazırlanan yasa tasla ında açıkça kadın kelimesi

kullanılmamaktadır. Bu sebepten dolayı da “kadın” kelimesi yerine “dezavantajlı cinsiyet” veya “dezavantajlı konumdaki cinsiyet” tanımı kullanılmaktadır. Kesinlikle kabul edilemeyen bu tanım yerine en azından “toplumsal cinsiyetinden ötürü dezavantajlı konumunda olan” tanımı kullanılabilir.

Varolan bir di er çeli ki ise; kadınlar kendilerini dezavantajlı bir konumda dü ünürlerken, en azından kendi içlerinde hem cinsiyet temelli ayrımcılı a u rayan hem de azınlık olan di er kadınları (lezbiyen, biseksüel ve transeksüel kadınlar) dü ünmemeleridir. Yasa tasla ının tümüyle çeli en bir ekilde, giri teki amaçlar içerisinde cinsel yönelim kelimesi geçmektedir. Bu çeli kiye dikkat çeken ve bu konudaki e ilimi ö renmek için “Taslak genelinde hem biyolojik temelli tanım yapımı , hem de amaç içerisinde cinsel yönelim geçmektedir. Bu çeli ki de il midir?” diye soru soran birisine cevaben yasa tasla ının amacında geçen “cinsel yönelim” kelimelerinin olası hassasiyetten ötürü oraya eklendi ini ama çıkarılmasının daha do ru olabilece i cevabı verildi (!) Avrupa’daki pek çok ülke 21. yüzyılda ça da yasaları geçirip, bu tür toplumsal de i imleri uygulamı ken bizler yapt ımız “ilerici” bir yasa tasla ından ilk i olarak “cinsel yönelim”i çıkarmayı dü ünüyoruz! Oysa “toplumsal cinsiyetinden ve cinsel yöneliminden ötürü dezavantajlı konumunda olan” tanımı kullanılabilir.

Toplantı sonunda ayaküstü yapılan sohbetlerde anla ıldı ı üzere, oradaki kadın örgütleri sadece ve sadece kadın-erkek e itli i konusunda çalı ma yapmak istemektedirler. Daha fazlasının mücadelesinin Kıbrıs’ta verilemeyece ini dü ünmektedirler. Hatta sohbet sırasında “Durun bakalım önce bir kadın-erkek e itli ini sa layalım da di erleri için bizim toplum daha hazır de il.” diyerek kendini öncelikli özne olarak tanımlamakta, kendisi di ndaki cinsiyet temelli ayrımcılıkları önemsememektedir. **Erkek egemen toplum yapısının temel ta ları; bencillik, güç, iktidar hırsı ve rekabettir ve erkek egemen toplum yapısını de i tirmek için bunlarla da mücadele edilmesi gerekmektedir. Biyolojik temelli kadın ve biyolojik temelli erkek e itlik mücadelesi bile ataerkil kültürün bencillik, güç, iktidar hırsı ve rekabet kurallarıyla verilmemelidir.** Kadınlar, ancak kendileri gibi cinsiyet temelli ezilen, erkek egemen toplum yapısına kar ı mücadele eden ve ayrımcılı a u ramı olanları da mücadelelerine katarlarsa erkek egemen sistemle mücadele anlam kazanmı olacaktır.

Toplantıda bu yasa tasla ının Avrupa

Birli i ülkelerinden ve dünyadaki di er ülkelerden örnekler alınarak hazırlanmı oldu u söylendi. Farklı ülkelerin yaptı ı teorik ve pratik çalı malar her zaman ufuk açıcudur. Ama bana bu kurum için çalı malar yapılırken; Kıbrıs’a yönelik teorik bir çalı ma yapılmamı gibi geldi. Yerele dair hiç bir analiz yapılmamı olması; hem ada ülkesi, hem Akdenizli olmanın ve farklı kültürlerden etkilenimi olmasının sosyal ve kültürel etkilerine bakılmaksızın, Kıbrıs’taki kadın/erkek ili kilerinin nasıl algılandı ı ve/ama nasıl ya and ı de erlendirilmemi , ba ka ülkelerde sürdürülen kadın hareketleri ezber bir ekilde kopyalanmı gibi görünmektedir.

Böyle bir kuruma, ve böylesi bir toplumsal de i im planına

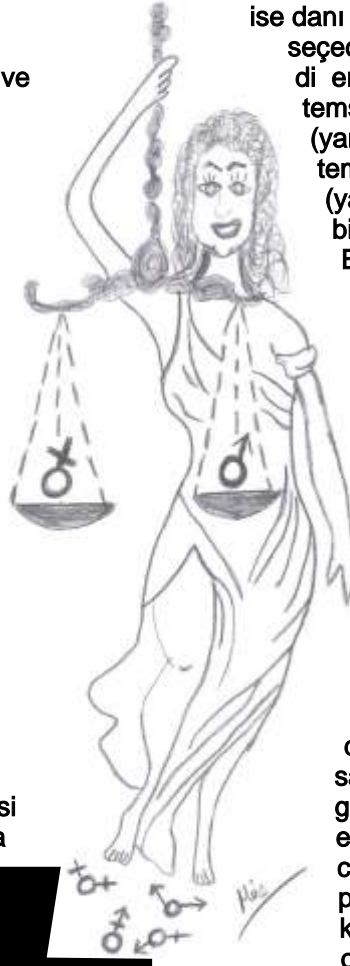
Kurumun isminde toplumsal cinsiyet e itli i geçse de, yasa tasla ının geriye kalan maddelerini inceledi imizde sadece ve sadece biyolojik cinsiyet temelli kadın/erkek kavramlarının göz önünde bulunduruldu unu söylemek hiç de zor de ildir.

devletin tüm organlarını, hayatın içerisindeki tüm örgütleri dahil etme niyeti gerçekten olumludur. Zaten bütünlüklü bir de i im de ancak böyle sa lanabilecektir. Ancak bu niyete ra men toplumsal cinsiyet e itli i ile ilgili bir toplantıda, devlet mekanizmalarını de i tirecek, ya amın her alanına müdahale edecek bir kurum olu turulması dü ünülürken kadın örgütleri haricinde toplumsal hayatın payla ıldı ı hiç bir kurumu/ki iyi ça ırmamak, her eyi yalnız ba ına tartı mak, çözümlenmek, hareket planı çıkarmak, kısacası pi irip kurtarmak da gerçek hayatın içerisinde nasıl ve ne ekilde hayat bulacaktır belirsizdir.

Son olarak; bahsetmeden geçilemeyecek bir teknik nokta vardır. Toplantı sırasında bu mekanizmanın bir yönetim, bir de dan ı ma kurulundan olu aca ı anlatıldı. Dan ı ma kurulu bir platform ekinde kurgulanmı tır ve sivil toplum örgütlerinden, kadın sivil toplum örgütlerinden, sendikalardan, siyasi partilerin kadın kollarından birer

temsilciden olu acaktır. Yönetim kurulu ise dan ı ma kurulundaki örgütlerin seçece i kadın örgütlerinden 5, di er örgütlerden seçilecek 5 temsilci ve merkez yönetimden (yani bakanlıklardan) gelen birer temsilci ve yerel yönetimlerden (yani belediyelerden) gelen birer temsilciden olu acaktır. Bu platformu bu kadar geni kapsamlı tutuma dü ünçesi de toplumsal de i imi sa lamak için do ru bir dü ünücedir. Ancak burada a ırtıcı bir ekilde bu platforma girme art ı olarak sendikaların, demokratik kitle örgütlerinin, odaların, birliklerin ve federasyonların yönetiminde en az %35 dezavantajlı cinsiyet oranına sahip olması, tüm üye sayısı oranına oranla dezavantajlı cinsiyet üye sayısının en az %35 olması gerekmektedir. Yönetiminde en az %35 dezavantajlı cinsiyet oranına sahip siyasi partilerin, kadın örgütleri ve kadın kolları platforma üye olabilecektir. Kurgulanmı bu mekanizma, gerçekten bir sonuç verecek gibi görünmemektedir. Tasla ı hazırlayan ki ilerinin savunmasına göre zaten tüm sivil toplum örgütleri, sendikalar vs. sırf bu platforma girebilmek için kendi içlerinde “kadın hareketi” ba latacaklar ve yönetimlerinin %35’inin kadın olmasını sa layacaklardır. Bu kurum toplumsal hayat içerisinde yer alan tüm örgütlere e itlikçi olabilmeleri için te vik sa layacakmı . Bu noktada Kıbrıs ko ullarının yeterince de erlendirilemedi i de bir kez daha kendini göstermi tir. Oysa pek çok ülkede uygulanmı ve ba arılı olmu kota sisteminin ablon ekilde Kıbrıs’a uyarlanmasından önce iyi bir sosyal/kültürel analiz yapılması gerekliydi.

Daha önceden de belirtildi i gibi; toplumsal cinsiyet kavramı içerisinde sadece biyolojik kadın ve biyolojik erkek yoktur. Toplumsal cinsiyet e itli i diye bir kurum yaratırken dünyayı sadece kadın-erkek olarak görmek do ru de ildir. Toplumumuz içerisinde belirgin ekilde ayrımcılı a u rayan, hem sosyal hem i hayatında dı lanan farklı cinsel yönelimlere sahip ve cinsiyet de i tirmi insanlar da toplumsal cinsiyet kavramı içerisinde yer aldıklarından, toplumsal cinsiyet e itli i kurumu içerisinde de yer almalıdırlar. Erkek egemen kültürle mücadele tüm cinsiyet temelli ayrımcılı a u rayanların birlikteli iyle gerçekle ebilecektir.☒

1 Mayıs: İşçi Sınıfının Uluslararası

1 Mayıs'ın Tarihçesi

1800'lü yıllarda çalı ma saatleri ülkeler ve sektörler göre farklılık göstermekle beraber günde 12 - 18 saat arasındaydı ve ücretler, i çilerin en temel ya amsal ihtiyaçlarını bile kar ilamalarına yetmeyecek düzeydeydi.

Çalı anlar, yıllık ücretli izin, hastalık veya kaza sigortası, sendikal birlikler kurma, gösteri yapma ve benzeri hiçbir insani haktan yararlanamıyorlardı. Bu en çıplak sömürünün ya andı .

dönemlerde, yüzlerce i çiyi aynı çatı altında ve aynı kölelik ko ullarında omuz omuza çalı maktaydı. Dolayısıyla baskılara ra men örgütlenmeye ve haklarını aramaya ba ladılar. Avustralyalı i çiler 1856'da 8 saatlik i günü talebini de içeren bir dizi istemle greve gittiler. 1875'de ABD'li 15 bin tekstil i çisi 8 hafta boyunca grev yaptı, Pensilvanya'da maden i çileri ise 7 ay boyunca patronlara direndiler. İngiltere'deki 300 bin dokuma i çisinin 10 hafta süren grevi de emek mücadelesine moral kattı. Tüm bu grevlerde talepler, günlük çalı ma süresinin 8 saate indirilmesi ba ta olmak üzere, ya lılık ve hastalık sigortası, i kazalarında patronun sorumlulu unun kabul edilmesi ve daha iyi konut olanaklarının sa lanması idi. 18 Mayıs 1882'de New York Merkez i Sendikası, Eylül ayının ilk Pazartesi gününü Emek Günü olarak kabul etti. O gün geldi inde binlerce i çiyi sokaklara çıkı mı , kendi istemlerini haykırmı ve e lenceler düzenleme lerd i. Emek Günü 1883'te de tekrarlandı. 1884'de toplanan FOTLU (ABD ve Kanada Örgütlü Meslek Kurulu ları ve Sendikalar Federasyonu) Kongresi de Emek Günü'nü kutlama kararı aldı. Ayrıca Kongre, 1 Mayıs 1886'da genel greve gidilmesini ve i çilerin o günden sonra 8 saatten fazla çalı mamasını da kararla tırdı. "8-8-8" olarak bilinen temel slogan uyd u: Sekiz saat çalı ma, sekiz saat uyku, sekiz saat canımız ne isterse!

1 Mayıs sabahı birçok yerde ve özellikle sanayi kentlerinde i çiler i bırakarak sokaklara çıktılar. Tüm tehditlere ve baskılara ra men ikago'da 80 bin, ABD genelinde ise 350 bin i çiyi greve çıkı mı tı. ikago'da bir devrimci ayaklanma bekleyen burjuvazi, polisi, Pinkertonlar denen paramiliter grupları ve askerleri harekete geçirmi , keskin ni ancılar yüksek binaların çatılarına yerle tirilmi ve neredeyse tüm kent sarılı mı tı. Fakat yı nlar bunlara aldırmandan, ellerinde pankartları ve kırmızı bayraklarıyla meydanları doldurdu. 1 Mayıs günü herhangi bir olay olmadı ancak bir kaç gün sonra McCormick fabrikasının greve katılan 1400 i çiyi i ten çıkarması üzerine, i çilerle grev kırıcılar arasında çatı ma çıktı. Hazırda bekleyen polis ve Pinkertonlar i çilere saldırdı. Polis kur unlarına hedef olan 6 i çiyi öldü ve onlarca da yaralandı.

ikago i çiyi önderleri, katliamı protesto etmek için 4 Mayıs'ta, Haymarket Meydanı'nda bir miting düzenlediler. Konu malar yapılmı ve miting da ılı mı tı ki, polis i çilerin etrafını sarmaya ba ladı, o anda meydana bomba atıldı ve polis ate açtı; 6 polis ve 10 i çiyi öldü ve yüzlerce i çiyi de yaralandı. O tarihten sonra asker ve polis tüm ikago'yu sardı. Sendikalar, partiler, gazeteler basıldı, kapatıldı, pek çok i çiyi tutuklandı. Düzmece tanık ve kanıtlarla yapılan yargılama sonucunda 7 i çiyi önderi, Albert Parsons, August Spies, Louis Lingg, Michael Schwab, George Engel, Samuel Fielden, Adolph Fischer Haymarket'e bomba attıkları suçlamasıyla idama mahkum edildiler.

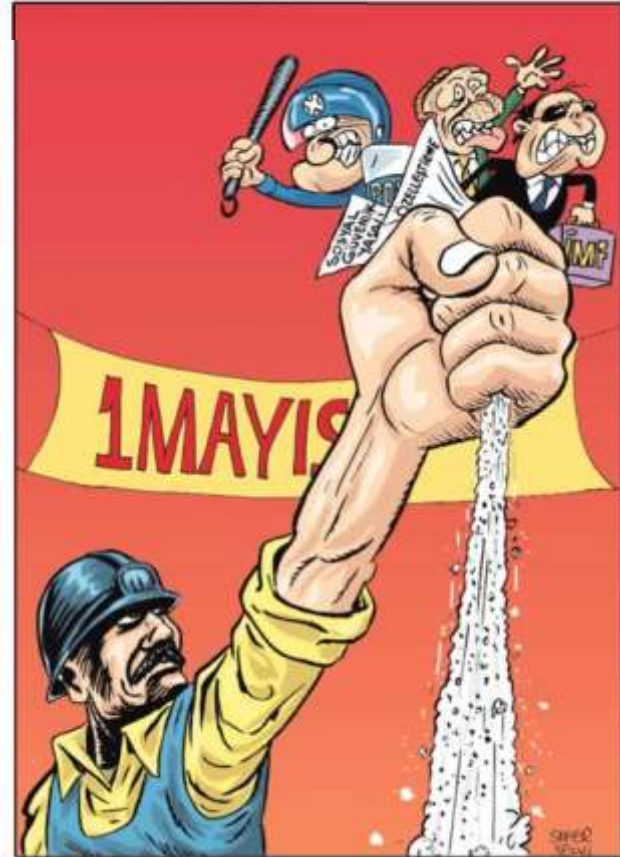
II. Enternasyonal'in 1889'daki Paris Kongresi'nde, i çiyi hareketinin 8 saatlik i günü mücadelesinin simgesi olarak, 1 Mayıs, i çilerin uluslararası birlik, mücadele ve dayanı ma günü olarak kabul edildi.

Nazen ansal
nazensansal@yahoo.com

Bugün bize siyanürlü atıklarını miras bırakan CMC (Cyprus Mines Corporation)'nin bulundu u Lefke, bir zamanlar adamızın en ciddi emek mücadelelerine sahne olan ve ilk ortak 1 Mayıs'ın kutlandı . bir i çiyi kasabası idi. 1926 yılından itibaren ba layan grevler ve benzeri hak aray ları, kah yenilerek kah bazı kazanımlar elde ederek ilerlemi , iki halkın ortak partisi olan Kıbrıs Komünist Partisi kurulmu , Lefko a'da ayakkabı imalatı sektörü çalı anları ile demirciler örgütlenerek eylemler yapmaya ba lamı ve Sömürge Yönetimi Sendikala ma Yasası'nı kabul etmek zorunda kalmı tı. Ve Nisan 1947 sonunda, Kıbrıs Türk çiyi Birlikleri Konfederasyonu ile Kıbrıs çiyi Federasyonu, 1 Mayıs'ı i çiyi kasabası Lefke'de birlikt e kutlamaya karar ver ir. 1 Mayıs 1947'de,

Kıbrıslı Türk ve Elen maden i çileri, i bırakarak (o tarihte 1 Mayıs tatil günü de ildi) eylemleri ile birlikte kasaba merkezinde coşkulu bir eklede 1

Hakları, yalnız imtiyazlı olanlara göre ayarlayan ve i çilere hiç hak tanımayan hükümete kar şı kim saygı duyabilir? Böyle bir hükümete saygım yok benim! (Polisin çıkardığı olaylar sonucu düzmece bir eklede yargılanıp idam edilen i çiyi lideri George Engel'in son sözleri)

Mayıs'ı kutlarlar.

Kıbrıs halklarının ardından, ikinci or için 10 yıl beklem Yönetimi, gerek s emrinde olan Kıbrıs körükleyerek i çiler Elen Liderli i ile K i çileri sınıf bili durmaz. Tüm bun Yönetimi'nin bask ko ullarında, 1 Mayıs 1958'de Kıbrıs halkları Lefko a sokaklarını "Ya asın Kızıl 1 Mayıs" sloganlarıyla inletirler. Aynı gece çirkin saldırılar ba lar; ilerici, aydın, solcu ki ilerinin lokali durumunda m Kulübü basılıp PEO'dan istifa etr lideri ve aydın teh

1958'den sonra Türkler ve Elenler 1 Mayıs alanlarını 1990 yılında, kuz güneyden Duvarla dilde bir 1 Mayıs a Lefko a duvarları güvenlik güçlerini

Bölünmeden so Elenler, aynı ehn kutlamalarına dev Sendikaları Feder 1977 1 Mayıs'ında 1978'de ise Kıbrıs kez alanlara çıkar

1980 1 Mayıs'ın önemi vardır. CTF çarıyla toplan Komitesi'ne Halk-yanında Halk-Der Kıbrıs Bütün Halk Birli i Halkların K izin verilmeyece bildirilir. Miting gü tarafından kitlede kurularak alana s Der'lilerin kararlı b ya anan sıcak ça kaldırılır ve devrin

ya
Bir tek kızıl
3
ya im y
Kızıl mey

N

Birlik Mücadele Ve Dayanışma Günü

birlikte kutladı. Bu ilk 1 Mayıs'ın ortak 1 Mayıs'ın örgütlenebilmesi için gerekecektir. Gerek Sömürgeci sınıfa, gerekse bunların başını çektiği Türk Liderliğini milliyetçiliğiyle bölme çabalarına karşı. Ayrıca Kıbrıs Kilisesi de övünçlü propogandasından uzaklaştırmaktan geri kalmayacakları men ve Sömürgeci

sloganlarını atarlar. Solun tüm renkleri ile 1 Mayıs alanına girmesini engelleyen ve 1 Mayıs alanını siyasal bir partinin seçim meydanına çevirme gayretinde olan CTP, bu tarihten sonra Halk-Der'i karalama kampanyası başlatır.

Kıbrıslı Türklerle Elenlerin on yılların ardından birlikte kutladıkları üçüncü 1 Mayıs, 2003 yılında kapıların açılmasının hemen sonrasına denk gelir. Annan Planı tartışmaları, sınıf hareketinin gerilemesi gibi bir dönem yaşanması gibi sebeplerle 1 Mayıs, içeriğinden uzak geçse bile iki halkın

**Haber şöyle geldi İşçi B'ye:
O memlekette durum umutsuz.
İşçi B sordu:
Orada hiçbir işçi yaşamıyor mu?
(Peter Maiwald, İşçi B'nin Hikayeleri)**

Kıbrıs Türk E ititüm e yalar soka a atılarak kırılır. Meyan Türk i çiler, pek çok i çi edit edilir, öldürülür.

çok uzun yıllar boyunca Kıbrıslı, günlük ya amlarında oldu u gibi da da yan yana gelemeyeceklerdir. E yden Özgürlük Dergisi ile arın çinden Dergisi çevreleri, iki afi i yaparak 30 Nisan gecesi na asarlar, ancak bu afi ler ce erken farkedilip sökülür. nraiki yıllarda Kıbrıslı Türk ve in farklı meydanlarında 1 Mayıs ram ederler. 1976'da Devrimci ç i rasyonu'nun kurulması ile birlikte a bir kapalı salon toplantısı yapılır, slı Türkler 20 yıl aradan sonra ilk lar.

ın devrimciler açısından özel bir P kontrolünde olan Dev- 'in nakta olan 1 Mayıs Tertip 'Der kasten dahil edilmez. Bunun 'in ana sloganı olan "Ba ımsız lar Karde tir" ve "Ya asın çilerin arde li i" sloganlarının atılmasına i de Halk-Der'li devrimcilere nü devrimciler, CTP'li gençler n uzak tutulmaya, barikatlar okulmamaya çalı ılır. Ancak Halk- bir duru sergilemesi üzerine tı manın ardından barikatlar nciler 1 Mayıs alanına girek

kuzey yarısında ise referandum sonrası Kıbrıslı Elenlere küskün ve milliyetçi söylemler 1 Mayıs kürsüsüne damgasını vurur. 2005 ve 2006 yıllarında, CTP'nin hükümete iyice yerle ti i, i çi hareketinin her türlü ba ımsız giri iminden ve Kıbrıs halklarının birlikteli inden tedirgin oldu u ko ullarda, oldukça dü ük katılımı ve devlet törenini andıran 1 Mayıslar ya anır.

2007 1 Mayıs'ında ise "Tarih tekerrürden ibarettir" sözünü do rularcasına, 1980 yılında Halk-Der'e yapılanlar Baraka'lı devrimciler için tekrarlanır. 1 Mayıs öncesi Dev- tarafından toplantıya ça rılan Baraka temsilcilerine CTP aleyhine slogan atılmaması "tebih"lenir. Bir iyi niyet göstergesi olarak "Katil ABD i birlikçi CTP" sloganını atmayacaklarını söyleyen Baraka temsilcileri, hükümette bulunan CTP'nin özellikle e itim ve sa lık politikalarının 1 Mayıs alanında ele tirilmesinin son derece do al oldu unu ve bu anlamda sloganlar atacıklarını belirtirler. 1 Mayıs günü aynı uyarılara maruz kalan Barakacıların kararlılıklarını yinelemesi üzerine kendilerine barikat kurulum ve yürüyü kortejinin gerisinde bırakılmak istenirler. Bunun üzerine Kıbrıs Türk Ö retmenler Sendikası, YKP, Pir Sultan Abdal Kültür Derne i, DAÜ'lü ö renciler ve bir grup ba ımsız i çi de barikatın arkasına geçer. Ortaya çıkan tablo, Devlet erkani ile yürüyen bazı sendikalar ve 1 Mayıs'a gerçek anlamını katmaya çalı an co kulu bir grubun yürüyü üdür.

Genelde 1 Mayıs'lar güneyde sabah, kuzeyde ak am olarak düzenlenmekte ve 1 Mayıs'ı iki halkın birlikte kutlaması gerekti ine inanan enternasyonalist örgütler her iki 1 Mayıs'a da katılmaktadır. 2007 yılında ise kuzeyde CTP güneyde AKEL güdümlü sendikalar aynı saatte farklı yerlerde eylem ça rısı yapmı ve bu da barı adına olumsuz bir adım olmu tur.

Baraka kuruldu u, 2003 yılından bu yana halkların karde li i iarıyla gerek güneydeki gerekse kuzeydeki 1 Mayıs'lara katılmaktadır. Milliyetçi söylemlerin yükseldi i referandum sonrası dönemde "Ortak 1 Mayıs Mümkün" sloganı ile hareket edilmi ; ABD'nin Irak'ı i galinin en sıcak ya andı ı günlerde "Küresel Direni " isimli sokak tiyatrosu ile mitinge renk katılımı ; e itimden

sa lı a, elektrikten belediye hizmetlerine kadar uzanan bir özelle tirme dalgasının etkisinde kutlanan 2006 1 Mayıs'ında "Her ey Herkese Kendimize Hiçbir ey" sloganı benimsenmi tir. Sosyal güvenlik yasalarına, üniversitelerdeki baskılara, çalı anın ekme ine göz diken neo liberal politikalara kar ı mücadelenin yükseltildi i son yılda ise "Umutların Ku atılması Bu Abluka Da ıtılacak" pankartının ardında yürülmü tür.

Baraka Kültür Merkezi, kapitalist sistemin gerek ekonomik sömürsüne gerekse kültürel dayatmalarına kar ı ezilenlerin seslerini yükseltti i 1 Mayıs'ta, bayraklarıyla, arkalarıyla, ne eli sloganlarıyla alanlarda olacaktır. "Asimilasyona hayır" deyip kültürümüze sahip çıktı imiz u günlerde 1 Mayıs daha da bir anlam kazanmı tir. "Ba ımsız Kıbrıs, bütün halklar karde tir" iarıyla, 1 Mayıs'ta enlik var! Haydi Alanlara!☒

Kaynak: Argasdi Sayı:2,5'ta yayımlanan 1 Mayıs'ın Kısa Tarihi ve Enver Bildir'in "Üç Çeyrek Asırda Kıbrısta Üç Ortak 1 Mayıs" ba lıklı Bia-Net'te yayımlanan makalesi.

Baraka Kültür Merkezi "Asimilasyona Hayır" derken, T.C. devletinin politikaları ile Türkiyeli insanları birbirinden ayrı tutmaktadır. Nazım Hikmet' in bu lirini en a ır sömürü ko ullarında çalı an Türkiyeli i çilere ithafen yayınlıyoruz.

YAPIYLA YAPICILAR

Yapıcılar türkü söylüyor,
yapı türkü söyler gibi yapılmıyor ama.
Bu i biraz daha zor.

Yapıcıların yüre i
bayram yeri gibi cıvı cıvı,
ama yapı yeri bayram yeri de il.
Yapı yeri toz toprak,
çamur, kar.
Yapı yerinde aya ın burkular,
ellerin kanar.
Yapı yerinde ne çay her zaman ekerli,
her zaman sıcak,
ne ekmek her zaman pamuk gibi yumu ak,
ne herkes kahraman,
ne dostlar vefalı her zaman.

Türkü söyler gibi yapılmıyor yapı.
Bu i biraz daha zor.
Zor mor ama
yapı yükseliyor, yükseliyor.

Saksılar konuldu pencerele
alt katlarında.
İk balkonlara güne i ta ıyor ku lar
kanatlarında.

Bir yürek çarpıntısı var
her putrelinde, her tu lasında, her kerpicinde.
Yükseliyor
yükseliyor
yükseliyor yapı kanter içinde.

1 Mayıs

im yirmi Lenin sa
l meydan, 150 milyon insan
5 yıl geçti aradan
ine 20, Lenin yine sa ...
ydanlarda 1 milyar insan

Nazım Hikmet Ran

1 Mayıs 1889: II. Enternasyonal 1 Mayıs'ın, işçilerin "uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü" olmasını kararlaştırdı.

1 Mayıs 1977: "Kanlı 1 Mayıs" Türkiye, faşist saldırı sonucu 37 kişi öldürüldü.

4 Mayıs 1985: DevYol'cu Fatsa Belediye Başkanı Fikri Sönmez cezaevinde öldü.

6 Mayıs 1972: Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan, Hüseyin İnan idam edildi.

9 Mayıs 1936: Benito Mussolini İtalya Faşist İmparatorluğu'nu ilan etti.

9 Mayıs 1974: Almanya'da, Kızıl Ordu Fraksiyonu liderlerinden Ulrike Meinhof cezaevindeki hücrelerinde ölü bulundu.

15 Mayıs 1988: SSCB

Afganistan'dan ayrılmaya başlar

17 Mayıs 1989: Çin'de 1 milyondan fazla gösterici yürüyüş yaptı

18 Mayıs 1872: Bertrand Russell doğdu.

28 Mayıs 1913: Osmanlı'da ilk feminist örgüt sayılabilecek Tealî-i Nisvan kuruldu

29 Mayıs 1981: Selda Bağcan gözyaşına alındı. Gerekece; parklarında komünizm propagandası yapmak

1 Haziran 1921: Türkiye Komünist Partisi kurucusu Bekir Hüsnü'nün Aydınlık gazetesi çıktı.

2 Haziran 1793: Fransa'da

Jakobenler iktidarı ele geçirdi

2 Haziran 1964: Fillistin Kurtulu

Örgütü kuruldu.

2 Haziran 1970: Orhan Kemal öldü.

3 Haziran 1963: Nazım Hikmet

öldü

3 Haziran 1924: Franz Kafka öldü.

5 Haziran 1964: ABD Başkanı Johnson, İsmet İnönü'ye "Johnson Mektubu" diye bilinen sert bir mektup gönderdi.

8 Haziran 1949: FBI tarafından hazırlanan bir raporla birlikte anti-komünist "cadı avı" başladı.

11 Haziran 1973: Güney Afrika'da Siyah rektör atanmasını isteyen 1500 öğrenci üniversiteden uzaklaştırıldı.

14 Haziran 1928: Che Guevara

doğdu.

16 Haziran 1958: 1956 Macar ayaklanmasının lideri İmre Nagy idam edildi.

17 Haziran 1936: "Ülke ve Özgürlük" filminin yönetmeni Ken Loach doğdu.

18 Haziran 1936: Maksim Gorki

öldü.

20 Haziran 1933: Clara Zetkin öldü.

21 Haziran 1633: Galileo Galilei, engizisyon mahkemesinde dünyanın döndüğüne ilişkin tezini inkara zorlandı.

22 Haziran 1898: Alman yazar

Erich Maria Remarque doğdu.

23 Haziran 1987: 12 Eylül'le

kapatılan Halkevleri mahkeme

kararıyla açıldı.

24 Haziran 1821: Simon Bolivar Yeni Kolombiya Cumhuriyeti'ni ilan etti.

6 Mayıs 1972

Bir Hüznün Ve İsyanın Adı

Ali ahin
aliossemeon@hotmail.com

"O sahneyi çok iyi somutladım. Bir mitinge gider gibi gidece im idama. Asılma günü geldi inde, o sevdi im giysilerimi giyece im. Postallarımı, parkamı. Beyaz ölüm gömle i giydirmek isteyecekler, giymeyece im. Tra falan da olmayaca im. Önce gidip orda oturacak, bir sigara yakaca im. Sonra demli güzel bir çay içece im. Ha bak, Rodrigo'nun o ünlü gitar konçertosunu dinlemek isterim. Sanırım asılacak bir insanın son iste ini geri çevirmezler. Sonra ipi kendim geçirece im boynuma ve dönüp orda asılmamı seyredenlere, burada ölen yalnızca bedenimdir diyece im. Ama dü üncemi öldüremeyeceksiniz. Dü üncem ya ayacak."
DEN Z GEZM

Bir yıl ki dünyayı, bir kuşak ki Türkiye'yi de i tirdi. te öyle bir yıl ve kuşak "68". Paris'te öğrencilerin ve işçilerin yaktığı ateş bütün dünyada oldu u gibi Türkiye'de de etkisini göstermişti. Örenci hareketleri çığ gibi büyüyordu. Zulme direnmenin adiydi artık devrim. Baştan gençlik hareketi olmak üzere artık ezilenlerin dilinde tek bir cümle vardı "tek yol devrim".

te 68 kuşağının önde gelenlerinden onlar: Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan. Onlar demokratik üniversite talebiyle boykot yapanlar, onlar Vietnam kasabı Robert W.

Komer'in arabasını yakanlar, onlar 6. Filo'yu Türkiye'ye geldiğine pişman edenler, onlar Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu (THKO)'nun kurucuları. Böyle bir ortamda 4 Mart 1971 tarihinde kuruldu THKO. Her ne kadar "bazıları" Türk Halk Kurtuluş Ordusu olarak dile getirirse de, gerçek adı Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu'dur. Uzun bir süre Türkiye ve Türkiyeli kavramları bölücülük olarak kabul edildi. Fakat THKO'nun Türkiye'yi kullanmasının sebebi bu ordunun Türkiye'deki bütün etnik grupların kurtuluşunun ordusu olmasıdır. Türk, Kürt, Çerkez fark etmeksizin bütün ezilenlerin kurtuluşu için. te bu amaçla kuruldu THKO. 12 Mart Darbesi'nin ilk günlerinde Yusuf ile birlikte giden Deniz'in motorları bozuldu. Bir ihbar sonucu çıkan çatışmada Yusuf yaralanıp yakalandı. Deniz ise o an kaçabilmesine rağmen daha sonra yakalandı. Çatışma sırasında yaralanan Yusuf'u tam 2 saat buzun üstünde beklettiler. Deniz ve Yusuf'un yakalanması üzerine Hüseyin Ankara'dan ayrılarak Pınarbaşı köyüne gitti ve dedesinin evinde kaldı. Başına bir heygelmesinden korkan dedesi ve dayısı onu ihbar etti ve böylece o da yakalandı. Ancak Hüseyin hiçbir zaman onlara kızmadı. Aksine arkadaşlarına onlara acıdığını ve fakat onları hiçbir zaman hain olarak görmemelerini söyledi. Deniz, Yusuf ve Hüseyin'in de aralarında bulunduğu THKO'nun toplu yargılanması 16 Temmuz 1971'de başladı ve 9 Ekim 1971'de sona erdi. Üç genç de THKO-1 davasında

TCK'nın 146. maddesini ihlal ettikleri gerekçesiyle idama mahkum oldular. Onları kurtarmak için birçok girişimde bulunuldu. Mahir'ler Kızıldereli'de, Sinan'lar ise Nurhak'larda onlar için öldüler. Fakat darbeciler acımasızlıklarını sürdürdüler ve bu üç genci 6 Mayıs 1972 afaında astılar. Deniz asılmadan önce onları söyledi: "YA ASIN TÜRK YE HALKININ BA İMSİZLİ İ, YA ASIN MARKS ZM-LEN N ZM YÜCE DEOLOJ S, YA ASIN TÜRK VE KÜRT HALKLARININ BA İMSİZLİK MÜCADELES, KAHROLSUN EMPERYAL ZM!" Yusuf'un sözleri ise darbecilere tokat gibi vurdu: "BEN HALKIMIN BA İMSİZLİ İ VE MUTLULU U Ç N EREF MLE B R DEFA ÖLÜYORUM. S ZLER, B Z ASANLAR EREFS ZL N ZLE HER GÜN ÖLECEKS N Z. B Z HALKIMIZIN H ZMET NDEY Z. S ZLER AMER KA'NIN H ZMET NDES N Z. YA ASIN DEVR MC LER, KAHROLSUN FA ZM!" Sessizlikle bilinen Hüseyin ise onları haykırdı idam sehpasında: "BEN AHS H ÇB R ÇIKAR GÖZETMEDEN, HALKIMIN MUTLULU U VE BA İMSİZLİ İ Ç N SAVA TIM. BU BAYRA İ BU ANA KADAR, EREFLE TA İDIM. BUNDAN SONRA BU BAYRA İ TÜRK YE HALKINA EMANET ED YORUM. YA ASIN Ç LER, KÖYLÜLER VE YA ASIN DEVR MC LER, KAHROLSUN FA ZM!"

Deniz'in ne çay içmesine izin verdiler ne de Rodrigo'yu dinlemesine. Tanı tıkları andan itibaren kader birli i eden bu üç gencin ya amalarına izin vermeyenler, yan yana gömülmelerine bile izin vermediler. Deniz, Yusuf ve Hüseyin'in vasiyeti üzerine daha önceden polis tarafından öldürülen arkadaşları Taylan Özgür'ün yanına gömülme istekleri, emir böyle gerekçesiyle reddedildi. Büyük ısrarlar sonucu yan yana olmasa da aynı mezarlıkta gömülmelerine izin verildi. Fakat ölmeleri birileri için yeterli de ildi. Onlara göre bu üç genç devlet için hala tehlikeliydi. Bu yüzden ölümlerinden sonra onları mezarlarında ziyaret etmeye gelen birçok kişi tutuklandı. Denizlerle ahsisi olarak hiç tanımayan olan bir çok kişi sırf onların mezarlarını ziyaret ettikleri için göz altına alındılar. Üç gencin ya amalarına izin vermeyenler, hatırlanmalarını dahi istemiyorlardı.

Ancak tarih onların bu emrine karşı geldi. Sömürsüz bir dünya u runda canını vermiş birçok kahraman devrimci gibi onlarda bilincimizde yaşıyorlar. Mücadeleleri mücadelemize ışık tutuyor, yolumuzu aydınlatıyor. Onları unutturmak veya de i tirmek isteyenler bilsinler ki, e it bir dünya arzulayan insanlar oldu u sürece, onlar tüm gerçeklikleriyle bizimledirler. Meydanlarda sloganlarımızda ve türkülerimizdedirler. Onlar dünyanın bütün ezilenleriyle birliktedirler. ☐

Kıbrıs'ın

Bağımsızlık Yolu

Münür Rahvancı lu
munurrahvancioglu@yahoo.com

1970 ve 1980'li yıllar Kıbrıs Türk devrimci hareketinin en hareketli olduğu yıllardır.

Dünyada yeni-sömürge devrimleri rüzgarı son sürat esmekte, Che Guevara'nın "iki üç daha fazla Vietnam" çağırısı gençlerin kulaklarında yankılanmaktadır. Türkiye her geçen gün devrime biraz daha yaklaşıyor, iç savaş derinleşmekte devrimci örgütler güçlenmekte ve örgütlenmektedir. Ve Kıbrıs'ta adanın bölünmüşlüğü önün olumsuz sonuçları daha yeni yeni idrak edilmeye başlanmıştır.

Ada 1974 yılında emperyalizmin ve yerli birlikçilerinin Acheson Planı'na uygun olarak yaratılan bir devlet bitti ile TAKS M edilmiştir. Ta eronlar arasında gerçekleşen taksim, fiiliyatta emperyalizmin Kıbrıs'ı bir bütün olarak hakimiyeti altında tutmasının bir aracı olarak hayat bulmuştur. Kıbrıslı Türkler, büyük umutlarla ve özgürlük ve kaçtıklarına inanarak güneyden kuzeye kitleler halinde göç etmiş; anılarını, komünüllerini, evlerini, iderlerini ve tüm geçmişi yaamlarını geride bırakmışlardır. Ancak vaatlerin fos çıkması için iki yıl yetmi de artmıştı. İmdi halk i siz, hayal kırıklığına uğramış, yoksul ve öfkelidir. Bu öfkenin, gençlerin devrimci ateşi ile birleştirilmesi gerektiğini düşünen, emperyalizme karşı verilecek bir bağımsızlık kavgasının adanın yeniden birleştirilmesi ile açlandırılmasını isteyen devrimci gençler arayışındadırlar.

Türkiye'de içinde aktif olarak buldukları devrimci mücadele onlara "devrimcilerin görevinin devrim yapmak olduğunu" öğretmiştir. Farklı stratejilere de sahip olsalar, hepsi de "sarp, engebeli ve çetin" devrim yolunda yürümeye isteklidir. Bu koşullar altında Türkiye'deki çeşitli devrimci akımlara mensup gençler Kıbrıs'ta biraraya gelerek Halk-Der isimli örgütlülüğü yaratmışlardır. Halk-Der, Kıbrıs'ta sadece egemen çevreleri, UBP'yi, Denktan'ı ve Elçiliği de değil; revizyonist-reformist solu da rahatsız etmiş ancak liseli gençlerden birçok ilerici halk kesimine kadar geniş bir çevrede de örgütlülüğüne geniş letmiştir. Revizyonist ve SSCB uydusu solun kuzey Kıbrıs temsilcisi CTP, Halk-Der'den ve onun temsil ettiği devrimci derlerden rahatsız olmakta; kitleleri kendinin seçime endekli ve uzlaşmacı mücadele hattı içinde tutmak için çaba harcamaktadır.

Birçok sendika, gençlik örgütü ve dernek içerisinde Halk-Der'li devrimciler ile CTP'li revizyonistler arasında yükselmekte olan gerilim 1 Mayıs 1980 tarihinde CTP ve bağımsızlık örgütleri tarafından Halk-Der'in 1 Mayıs alanına girişini önleme girişimi noktasına kadar yükselir. Bu tarihte Saray Önünde sıcak çatışmaya varan gerilim; Halk-Der'in, CTP'yi rahatsız eden "Bağımsız Kıbrıs Bütün Halklar Kardeşidir" sloganını atarak alana girmesi ile sonuçlanır. Bu arada Halk-Der içerisinde aktif olarak çalışan "Kurtuluş" grubu, devrimci bir yayın çalışması başlatmış ve sürdürmektedir. Bağımsızlık Yolu'nun ilk sayısı 6 Ağustos 1979 tarihini taşır. Bağımsızlık Yolu, Halk-Der'in yayın organı değildir; bağımsız bir yayındır ve Halk-Der'in de kurucuları arasında bulunan Asi çevresinde toplanan devrimcilerin inisiyatifi ile çıkarılmaktadır. 6 Ağustos 1979'dan Haziran 1981'e kadar iki yılda on üç sayı yayınlanmıştır. 4 veya 6 sayfa, gazete formatında ve genel olarak aylık veya iki aylık periyotlarda yayınlanan gazete o tarihlerde çok önemli bir görevi yerine getirmiştir. Halk-Der'in yayın organı olmasa da, Bağımsızlık Yolu'ndaki makale ve haberlere bakıldığında bunların Halk-Der'in genel fikriyatı ile aynı doğrultuda olduğu görülür. Halk-Der genel kurulları, bildirimleri, eylemleri ve teorik açıklamaları bu gazetede geniş yer bulmuştur. 1980 olaylı 1 Mayıs'ında Bağımsızlık Yolu, CTP ve yayın organı Yenidüzen ile kıyasıya bir tartışmaya tutulmuş, Halk-Der'in fikirlerini sonuna kadar savunmuştur. Gerek gazete örgütün fikirlerini aktarmış, gerekse de örgüt gazetesinin açıklamaları doğrultusunda hareket etmiştir. 1980'ler Kıbrıs'ında aylık bir gazete, örgütlülüğün yayılmasına ve kavranmasına büyük hizmetler sunmuştur. Ayrıca Bağımsızlık Yolu, Halk-Der bildirimleri dışında bugün Halk-Der ile ilgili birinci elden ulaşılabilecekimiz zengin bir kaynak da olmuştur. Bu sebeplerle Bağımsızlık Yolu'nu Halk-Der'den ayrı, farklı bir örgütlenme merkezi olarak değerlendirmek gerekir. Haziran 1981 tarihi Bağımsızlık Yolu'nun on üçüncü ve son sayısının yayınlandığı tarihtir. Bu tarihten sonra devrimci hareket farklı tartışma eksenleri etrafında yoğunlaşacak ve kendi bağımsız örgütlülüğünü berhava ederek bir süreli ine ortadan kalkacaktır. Halk-Der, Bağımsızlık Yolu ve onların temsil ettiği gelenek; "Bağımsız Kıbrıs Bütün Halklar Kardeşidir" sloganında özetlenen halktan yana, bağımsızlıkçı, kendi öz gücüne güvenen ve Kıbrıs'ta var olan halkların kardeşliğine inanan yaklaşımla bugünün devrimcilerine ilk tutmaya devam etmektedir. ☒

arasında bulunan Asi çevresinde toplanan devrimcilerin inisiyatifi ile çıkarılmaktadır. 6 Ağustos 1979'dan Haziran 1981'e kadar iki yılda on üç sayı yayınlanmıştır. 4 veya 6 sayfa, gazete formatında ve genel olarak aylık veya iki aylık periyotlarda yayınlanan gazete o tarihlerde çok önemli bir görevi yerine getirmiştir.

Halk-Der'in yayın organı olmasa da, Bağımsızlık Yolu'ndaki makale ve haberlere bakıldığında bunların Halk-Der'in genel fikriyatı ile aynı doğrultuda olduğu görülür. Halk-Der genel kurulları, bildirimleri, eylemleri ve teorik açıklamaları bu gazetede geniş yer bulmuştur. 1980 olaylı 1 Mayıs'ında Bağımsızlık Yolu, CTP ve yayın organı Yenidüzen ile kıyasıya bir tartışmaya tutulmuş, Halk-Der'in fikirlerini sonuna kadar savunmuştur. Gerek gazete örgütün fikirlerini aktarmış, gerekse de örgüt gazetesinin açıklamaları doğrultusunda hareket etmiştir. 1980'ler Kıbrıs'ında aylık bir gazete, örgütlülüğün yayılmasına ve kavranmasına büyük hizmetler sunmuştur. Ayrıca Bağımsızlık Yolu, Halk-Der bildirimleri dışında bugün Halk-Der ile ilgili birinci elden ulaşılabilecekimiz zengin bir kaynak da olmuştur. Bu sebeplerle Bağımsızlık Yolu'nu Halk-Der'den ayrı, farklı bir örgütlenme merkezi olarak değerlendirmek gerekir.

Haziran 1981 tarihi Bağımsızlık Yolu'nun on üçüncü ve son sayısının yayınlandığı tarihtir. Bu tarihten sonra devrimci hareket farklı tartışma eksenleri etrafında yoğunlaşacak ve kendi bağımsız örgütlülüğünü berhava ederek bir süreli ine ortadan kalkacaktır. Halk-Der, Bağımsızlık Yolu ve onların temsil ettiği gelenek; "Bağımsız Kıbrıs Bütün Halklar Kardeşidir" sloganında özetlenen halktan yana, bağımsızlıkçı, kendi öz gücüne güvenen ve Kıbrıs'ta var olan halkların kardeşliğine inanan yaklaşımla bugünün devrimcilerine ilk tutmaya devam etmektedir. ☒

Mayıs 1988: "Seçenek Olu turma Mücadelesinde Özgürlük" Bildirgesi yayınlandı

1 Mayıs 1958: Kıbrıslı Türk ve Kıbrıslı Elen i çilerin ortak kutladığı son 1 Mayıs. Kutlamaların ana sloganı: "Sömürgeciler ve emperyalizme karşı ortak mücadele" idi

1 Mayıs 1980: Halk-Der'in "Bağımsız Kıbrıs Bütün Halklar Kardeşidir" sloganından rahatsız olan CTP revizyonizmi, 1 Mayıs alanına barikat kurarak iki grup arasında çatışmaya anır, sonuçta Halk-Der sloganlarını atarak alana girer.

5 Mayıs 1985: KKTC Anayasa oylaması yapılır. Anayasa %70 oyla kabul edilir.

6 Mayıs 1990: TC Kurumlarının seçime müdahaleleri sonucu CTP ve TKP meclisi boykot eder.

17 Mayıs 1948: Kıbrıslı Türk ve Kıbrıslı Elen i çilerin CMC'de ortak olarak sürdürdükleri 125 günlük grev sona erer.

19 Mayıs 1948: Kıbrıs Türk çileri Birlikleri Kurumu'nun günlük yayını EMEKÇ yayınlanmaya başlar. Sahibi Ahmet Sadi Erkut olan gazete milliyetçi çevrelerden büyük tepkiler alır.

19 Mayıs 1979: Denktan ve Kiprianu Doruk Anlaşması imzalar.

22 Mayıs 1958: Kıbrıs çileri Federasyonu Türk übesi Bağımsızlık Ahmet Sadi ve Elen i çileri sükast girişimi gerçekleşir.

24 Mayıs 1958: nkılapçı Gazetesi Yazı leri Müdürü Fazıl Önder fa istler tarafından öldürüldü

29 Mayıs 1958: Türk E lenim Kulübü yöneticisi Ahmet Yahya fa istler tarafından öldürüldü.

Haziran 1981: Bağımsızlık Yolu isimli gazetenin 13. ve son sayısı yayınlanır.

Haziran 1996: Bağımsız Gençlik Platformu tarafından çıkarılan ÇATI dergisinin ilk sayısı yayınlanır.

5 Haziran 1958: nfaat çileri Sendikası Yönetim Kurulu üyesi Hasan Ali'ye fa istler tarafından sükast girişimi.

7 Haziran 1958: Lefko a'daki Türk Haberler Merkezi binasına bombalı saldırı gerçekleşir. Saldırının Kıbrıslı Elenler tarafından yapıldığı iddia edilir. Ancak Denktan, saldırının siyasi tansiyonu yükseltmek maksadıyla "milliyetçiler" tarafından yapıldığını 1984 yılında itiraf eder.

12 Haziran 1958: Gönyeli'de ngiliz provakasyonu. 9 Kıbrıslı Elen, Türkler tarafından öldürüldü.

16 Haziran 1958: İlk ayrı Türk Belediyesi Lefko a'da kurulur. Yasal düzenleme sonradan ngiliz Sömürge daresi tarafından yapılır.

17 Haziran 1954: AKEL Türk Bürosu kurulur.

30 Haziran 1958: Leymosun'lu berber Ahmet brahim Elenlerle ili kisini kesmedi için fa istler tarafından öldürüldü.

R ÜZER NE UZANMI B R EK LLE RLEN R M

Halil Karapa o lu
ruhsalkorku@yahoo.com

**“Özgür bir ya am
büyük ruhlar için olasıdır”
F. Nietzsche**

Sana dair olan bütün bekleyi lerim, bana hep uzun geldi.
Gidi lerini hiç sevmedim.
-Birden yediye kadar bir rakam tut. Yediye tutamazsın ama.
E er tuttu un rakamı bulursam, fal fal olmaktan çıkacak.
-Nasil fal baktı ını hala anlamıyorum. Yüzüme bakarak
falıma bakacaksan, bakma istemem!

1

-Uzun bir yolun e i indeyim sanki. Gelece e buradan
bakınca karanlık. Biraz
korkutuyor bu beni. Ama kendi
alın yazını kendin yaz ıarı da
heyecanlandırmıyor de il
hani... Özgürlük nedir ne
de ildir? diye dü ünüyorum.
A k özgürlü ün neresindedir?
Sen özgürlük müsün? A k
mısın? Neden ikisi ayrı olsun ki
sorusu geliyor aklıma ardından.
Ardından boyuna hayaller...

-Bilmem! Belki de ne a kım
ne özgürlük. Belki de hiç
bir eyim ben. Önemli de de il
zaten. Ben sadece
hissettiklerimi biliyorum.
Gerisini ve gelece i dü ünmek
bile istemiyorum. Yoruldum
gelece i dü ünmekten. Sadece
bu anı ya amak istiyorum.

2

Ço aldıkça göremedi im
eyin içinde, ya mur ya maya
ba ladi. Adını söylersem o, o

olmaz artık. Ne geceyim ne de sessizlik! Hayat Güzeldir!
Silah sesleri duydukça kapıyı daha fazla yeme e ba ladi.
Sa ır olmaktan mı korkuyordu yoksa ölmekten mi?
Parçalanmış mutfak kapısını açtım. Zehirlenmiş asma dallarının
arasından gö e baktım. Güne YOK! Gözlüklerim bu ulanmış .
Çıkarıp attım. Bahçe kapısına boynu bükük bir ay çiçe i gibi
yürüdüm. E ilip sandaletlerimi çıkardım. Muddi! Sana do ru
geliyorum imdi. Ayaklarım ıslak. Ayaklarım hem ıslak hem
çamurlu. Belimi hafifçe büküp, dizlerimi yava ça kırıp;
burnumu topra a ok attım. Kokladım. Ba ımı sola
döndürdüm. Be parmakların üzerinden gelen kırlangıçları
gördüm. Sol kula ımı topra ın yüre ine dayadım; adı SEN!

3

Az önce bitirdim. Hemen balkona çık! Yukarıda gördü ün o
pırl pırl parlayan, yus yuvarlak topu gördün mü? Oraya
gidiyorum. Hade gel beraber gidelim.

4

Hayat dönerken ben de dönüyorum ba ım dönüyor sen
dönüyorsun. Senin için ekti im o “harnıp” büyümüş ve
gölgesinde, sırtımı sırtına dayayarak, bir taraftan
çocuklu umun o a ılmaz heybetli da larına, di er taraftan da
hayallerimin uzun uzadıya serildi i Mesarya'ya bakarak seni
dü ünüyorum. Tanrılar yaratan ve tanrıları öldüren garip
hayvan;insan! Aklımın, yüre imin seni anlamaya yetmedi ini
hissediyorum. Gökdelenler yapıyorum, yetmiyor! Uçaklar
yetmiyor; uzaya çıkıyorum, sava lar barı lar; yetmiyor.
Yetmiyor ve kendimi tüketiyorum, yetiyor mu? Hayır yetmiyor
dünyayı fethetmeliyim! Yetecek mi? Yetmeyecek, seni

anlayabilecek miyim?

5

A a ı yukarı 200 ki inin ya adı ı küçük bir köyden, 15
milyonluk koca bir ehire gidince ne hisseder insan? Köyde
ya adıklarından neyi ya ar neyi ya amaz buralarda? Aynı olan
bir eyler var mıdır her ikisinde de? Hareketli tenekelerin içinde
küçük bezelye tanesi gibiyim. ıkı tırıldıkça sıkı tırılıyorz
yoksa sıkı tıkça sıkı ıyor muyuz do rusu? Toprak yetmiyor
yürümek için ya gökyüzü; yetiyor mu bakmak ve nefes almak
için?

Yürüyen ben miyim yoksa yolun kendisi mi yürüyor?
nsanların yüzlerine bakmaya, yüzlerindeki ifadeyi anlamaya
çalı tıkça, belle im bo aldıkça bo alıyor. Algılamıyorum ve
anlamıyorum. O yüzden bakmamaya çalı ıyorum çünkü
alıklı ıyor, durgunla ıyorum. Saat; 10:25 Her eyin dolup

ta tı ı bu ehirde, içinde
bulundu um turizm
acentasının küçük odası da
dolup dolup ta ıyor. Metro
dolup ta ıyor, taksi, dolmu ,
otobüs dolup ta ıyor. Dolup
ta ıyor vapur, dolup ta ıyor
sokak... Hiç bo almak istemez
mi ehir? E er hiç
rahatlamazsa, çıldırmaz mı,
delirmez mi? Aklını kaçırın bir
ehri kim tedavi eder? Tedavi
edilir mi ehir? Karadenizli
ya lı adam “ba ka stanbul var
mı?” dedi. “çinde” dedim.

6

Bir do um bir ölümü getirir.
Do arken birilerini öldürürsün.
Bazen öldürdü ün insanı uzun
uzun ba kalarından dinlersin.
Bazen de kimi nasıl
öldürdü ünü bile bilmezsin.
Öldürdü ün, kendin de olabilir.
Ama bu kendinden haberdar

oldu un anlamına gelmemeli. Kendinden de bihaber
olabilirsin. Kendini bir öteki olarak da katledebilirsin. Kendine
yabancıla man için yeteri kadar neden varken nasıl olurda
hala kendine ait oldu unu savunuyorsun! te bunu
anlayamıyorum. Sen sende oldu unu dü ünürken senin sen
olmadı ını söylüyorum sana. çinde ta ıdı ın kocaman bir
yabancı. çinde yabancı biri var. Sana ait olmayan bir eyi
yıllardır ta ıyorsun. Sana ait olmayan biridir o katil. Çıkart onu.
Soyun silkin! O seni öldürürken her saniye, kendine ba kaldır
ve bu sefer de ilk ve son kez onu sen öldür...

7

Kumsala varıp, çadırımı kurdum. Yıldızları seyrederek
uyudum. Etrafımda muhabbet eden genç insanlar... Epeyi
tedirgin oldum. Korkuyordum. Elimde bıçakla sabaha kadar
bıça ı hiç bırakmadan uyudum. Neden korkuyordum? Kendimi
kime kar ı savunacaktım? Biri gelse onu bıçaklayabilir
miydim? Kendimi savunmak demek miydi? Yitirmekten,
kaybetmekten korktu um neydi? Kendimi savunma ihtiyacı
kendi parçamdan saydı ım bir eyi kaybetme korkusundan mı
do uyordu? Rüyalarım da defalarca Kıbrıs'a gidip geldim.
Defalarca a layan insanlarla kar ıla tım. Ada'ya her
geldi imde, kendi kendime, “geri dönmem gerekiyor” dedim.
Rüyalarda ya adı ım gidip gelmeler, irademim ve bilincimin
gidip gelmeleri miydi? Yolda de il de rüyalarım da geçiyordu en
zor anlarım. Terliyordum. Hiç olmadı ı kadar yorgun
hissediyordum kendimi. Çeli kiler içinde aniden uyanıyor
sonra tekrar uykuya dalıyordum.☒

